

Bijlage: consultatie en participatie Zeeuwse Voorwaarden 2.0

Inleiding

De provincie Zeeland heeft in 2023 een participatietraject georganiseerd waarin organisaties en inwoners konden meepraten over de voorwaarden van de mogelijke komst van nieuwe centrales. Er wordt nu gewerkt aan een opvolgend Voorwaardenpakket 2.0. In deze bijlage is de uitwerking hiervan weergegeven.

Diverse communicatietrajecten

Rondom het thema nieuwe kerncentrales zijn er 3 niveaus communicatie- en participatietrajecten die parallel lopen. Naast de Provincie zijn ook de gemeente Borsele, met de Borselse Voorwaardengroep, en het Rijk, via de projectprocedure die hoort bij een dergelijk groot project, bezig met hun trajecten. Daarnaast zijn de gemeenten Terneuzen en Vlissingen ook in de voorbereidende fase om communicatie- en participatietrajecten op te starten. We stemmen ook zorgvuldig af met het proces van Zeeland 2050.

Uiteraard stemmen deze partijen zo goed mogelijk hun communicatie op elkaar af te stemmen, al was het alleen maar om te voorkomen dat er participatiemoedigheid gaat ontstaan.

Verder is het belangrijk dat het gehele proces rondom de nieuwe kerncentrales voor alle stakeholders, waaronder burgers, te volgen blijft.

Ook weten we uit ervaring dat een dergelijk proces onderhevig is aan veranderingen (zoals politieke beslissingen). Om die reden beschouwen wij de participatie niet als een reeks losse momenten, maar als een duurzame dialoog.

Doel

Het doel van het communicatie- en participatietraject is om te zorgen voor zo volledig mogelijke en begrijpelijke informatievoorziening onder Zeeuwse stakeholders, en dat zij voldoende kans hebben om inbreng te leveren aan de actualisatie en verdere concretisering van de Zeeuwse voorwaarden. De voorwaarden zelf zijn input voor de totstandkoming van een Rijk-Regiopakket tussen provincie en het Rijk, maar deze afspraken zelf vallen buiten het participatietraject.

Door de Zeeuwse stakeholders actief te informeren, benaderen en betrekken en door transparant te zijn over de mate van inspraak kan de participatie zorgen voor breed maatschappelijk draagvlak in Zeeland voor de Zeeuwse Voorwaarden 2.0.

Doelgroepen

Er zijn voor dit participatietraject twee doelgroepen benoemd:

- Zeeuwse inwoners
- Maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven en medeoverheden

Mate van inspraak

De participatieladder kent vijf treden waarin de mate van inspraak wordt bepaald: informeren, raadplegen, adviseren, coproduceren en meebeslissen.

In dit traject gaan we uit van maximaal trede 4: coproduceren. De participatie en communicatie wordt daarbij op meerdere niveaus vormgegeven afhankelijk van de doelgroep.

Om tot een gedragen en gezamenlijk voorwaardenpakket te komen nodigt de provincie een selecte groep professionele stakeholders (kerngroep) uit om vanuit hun eigen belang aansluiting te zoeken bij de belangen van de provincie. De verantwoordelijke gedeputeerden zullen aanwezig zijn bij deze bijeenkomsten met de kerngroep. De concrete voorwaarden die hieruit voortkomen worden vervolgens breed getoetst bij overige stakeholders en Zeeuwse inwoners. Zo borgen we (ook gedurende het proces) uitwisseling over de Zeeuwse voorwaarden tussen bestuur en maatschappij en werken we trapsgewijs toe naar een gedragen voorwaardenpakket. Hieronder staat omschreven hoe we per trede op de participatieladder te werk gaan.

Coproduceren: kerngroep

Met een selecte groep van maatschappelijke koepelorganisaties verbreden en concretiseren we de bestaande Zeeuwse voorwaarden. We werken nauw samen via een kerngroep om oplossingen te vinden en betrekken hen ook actief bij het participatieproces. De kerngroep denkt mee en levert de

provincie feedback gedurende de hele looptijd van het traject. De kerngroep heeft geen eindverantwoordelijkheid met betrekking tot de besluitvorming, want uiteindelijk beslissen Provinciale Staten over het definitieve Zeeuwse voorwaardenpakket.

Adviseren: maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven

Een selectie van maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven (middels koepelorganisaties) wordt thematisch betrokken op een grotere consultatiebijeenkomst. We knippen het regionale voorwaardenpakket op in een aantal thema's. Dit zijn ten minste de nader uit te werken voorwaarden en te benutten kansen uit het bestaande voorwaardenpakket:

- Behoud en versterking van het leef- werk- en woonklimaat in Zeeland
- Sociaaleconomische structuurversterking in Zeeland
- Nucleair onderzoek- en kenniscluster in Zeeland
- Infrastructuur en mobiliteit

Rondom deze thema's nodigen we relevante stakeholders uit voor verdiepende gesprekken aan thematafels. De eerder genoemde kerngroep speelt aan de tafels een actieve rol, als mede-expert op de complexe materie van de impactstudie. Dit geheel krijgt vorm in een soort 'atomium' van klankbordgroepjes, die vanuit een bepaalde expertise adviseren over de mogelijke scenario's en de bijbehorende dilemma's en kansen. Dit advies is niet bindend, maar helpt de provincie en de kerngroep bij het concretiseren van het Zeeuwse voorwaardenpakket.

Raadplegen: Zeeuwse Inwoners

Na de zomervakantie 2025 zoeken we Zeeuwse inwoners actief op in de vorm van straatgesprekken en lokale bijeenkomsten in de verschillende geografische regio's van Zeeland. Het is niet haalbaar om in elke Zeeuwse gemeente fysieke gesprekken te organiseren. Daarom consulteren we inwoners in deze zes regio's, waarbij we in overleg met de lokale gemeenten per regio een strategische locatie uitkiezen voor de gesprekken.

Voor jongeren organiseren we aparte gesprekken op diverse locaties van het voortgezet, het secundair en het hoger onderwijs.

Het is belangrijk dat elke Zeeuw kan bijdragen op een manier die bij hem/haar past. Naast persoonlijke contacten bieden we daarom ook voor alle Zeeuwse inwoners de mogelijkheid om online te reageren door middel van een digitale enquête.

Informatievoorziening

Het is essentieel dat relevante informatie en documentatie over kernenergie van provincie, Rijk en gemeenten op een toegankelijke manier beschikbaar worden gesteld. Deze informatie delen we via de volgende kanalen:

- De provinciale website
- Het bestaande informatiepunt Energie Zeeland in Borssele. Hier zullen participatie- en communicatiemomenten worden georganiseerd (zowel met professionele stakeholders als met inwoners). In samenwerking met de gemeente Borssele onderzoeken we wat verder nodig is om zoveel mogelijk bezoekers naar het informatiecentrum te krijgen.
- Woordvoeringlijn. Er wordt een woordvoeringlijn opgesteld. In het dynamische en complexe dossier rondom kernenergie is het belangrijk om eenduidige, consistente en doordachte communicatie te waarborgen. Onderdeel hiervan zijn een kernboodschap, standpunten van de provincie en antwoorden op veelvoorkomende vragen.

Voor het werven van deelnemers aan het publieke spoor van het participatietraject (de Zeeuwse inwoners) benutten we zoveel mogelijk van de bestaande communicatiekanalen van de provincie: persberichten, (betaalde) social media, de website (www.zeeland.nl/kernenergie) en het kwartaalmagazine *In Zeeland*.

Daarnaast vergroten we het bereik onder de Zeeuwse inwoners met publicaties via de lokale huis-aan-huisbladen.

Tot slot benaderen we de deelnemende maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven met het verzoek om via hun kanalen content beschikbaar te stellen en te verwijzen naar de participatiemogelijkheden.

Tijdslijn

Samengevat ziet de tijdslijn er als volgt uit:

- April 2025 starbijeenkomst Kerngroep
- Na de zomervakantie 2025 start van de digitale publieksenquête
- 4 november 2025 Zeeuwse Voorwaarden 2.0 aanbieden aan Provinciale Staten ter besluitvorming

Intensiveren Communicatie

Tot slot vinden wij het nodig de communicatie rondom het onderwerp kernenergie te intensiveren en daarom zijn de volgende acties gepland:

- Webinar voor Provinciale Staten, met daarin een toelichting op het Lokaal Impact Rapport 'Lasten en Lusten in balans' (tweede helft april).
- Bijeenkomst met vertegenwoordigers van dorpsraden (13 mei).
- Informatiebijeenkomst (met livestream) over de stand van zaken komst kerncentrales: concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (cNRD), resultaten Technische Haalbaarheidsstudies (THS) en Consultatietraject provincie (juni).
- Gesprekken op enkele middelbare scholen en beroepsonderwijs; in combinatie met Jouw Zeeland (na de zomervakantie).
- Informatiebijeenkomst Provinciale Staten (24 oktober).
- Podcastserie. Rondom belangrijke ontwikkelingen en mijlpalen (doorlopend).